

FILMOVÉ ADAPTACE PODLE KAFKOVÝCH DĚL, DOKUMENTY A FILMY O KAFKOVĚ ŽIVOTĚ:

Předkládaný seznam filmů zaznamenává nejzajímavější i nejznámější snímky, které nám tohoto spisovatele připomínají a snaží se interpretovat jeho dílo. Dále snímky, které se objevují na internetu, mezi nimi i studentské počiny a pokusy kafkovských fanoušků. Seznam bude průběžně doplňován.

1962 **DVOJÍ PROCES**

r. Zdeněk Kopáč, Československo, dokument, 16 min.

Dokumentární film o životě a díle Franze Kafky. Režisér a scénárista v jedné osobě se pokouší objasnit, na jakých základech stojí tvorba Franze Kafky.

1962 **PROCES**

r. Orson Welles, USA, hraný film, 120 min.

Film čerpá hlavní syžet z Kafkova románu. Aktualizuje jeho příběh, ale ničím příběhu neubírá na jeho naléhavosti a autenticitě.

1963 **POSTAVA K PODPÍRÁNÍ**

r. Pavel Juráček, Československo, hraný film, 38 min.

Absurdní příběh inspirující se dílem Franze Kafky. Nesmyslná, ale přitom svědomitě vykonávaná činnost hl. hrdiny nás utvrzuje v marnosti celé lidské společnosti.

1964 **KAFKA – KONFERENCE LIBLICE**

Československo, 22 min, záznam z konference

Autentické záběry z konference o Kafkově díle a životě v první polovině 60. let, která pomohla nastartovat liberalizační procesy v české kultuře.

1964 **PO STOPÁCH FRANZE KAFKY**

r. Ernesto G. Laura, ČSSR

O místech v Praze spjatých s Kafkovou osobností očima italského režiséra.

1968 **ZÁMEK**

r. Rudolf Noelte, NSR, 88 min.

První filmový počín původně divadelního režiséra se setkal s kladným ohlasem kritiky pro svoji přesně vystiženou tísnivou a zároveň absurdní atmosféru příběhu. Jednu z vedlejších rolí si zahrála Iva Janžurová.

1975 **DIE VERWANDLUNG**

r. Jan Němec, NSR, 55 min.

Jeden z nejvýznamnějších filmů, který Jan Němec natočil v emigraci, podle scénáře napsaného už v 60. letech spolu se svým bratrancem, filozofem Jiřím Němcem. Adaptace, nakonec realizovaná až pro západoněmeckou televizi, je natočena subjektivní kamerou, která diváka identifikuje s pohledem hlavního hrdiny.

1977 **BRATROVRAŽDA**

r. Miroslav Janek, Československo, 14 min.

Adaptace stejnojmenné povídky Franze Kafky.

1984 **TŘÍDNÍ VZTAHY**

r. Jean – Marie Straub, Danielle Huilletová, NSR, 127 min.

Propracovaná adaptace Kafkova nedokončeného románu Nezvěstný. Oba režiséři budují důkladně odcizenou atmosféru světa kdesi za oceánem, v němž hlavní hrdina Karl Rossman vstupuje do dospělosti.

1987 **ZÁMEK**

r. Jaako Pakkasvirta, Finsko, 99 min.

Režisér Jaakko Pakkasvirta vytvořil na motivy světoznámé románové předlohy Franze Kafky svou vlastní svéráznou interpretaci osudu zoufalé postavy K.(Carl-Kristian Rundman), který je ve své snaze proniknout do tajemného zámku polapen do sítě neustále se rozrůstajícího labyrintu jinotajů a úřednické absurdity.

1987 **PROMĚNA**

r. Jim Goddard, Velká Británie, tv – inscenace

Zdařilá televizní inscenace vycházející z významné divadelní adaptace Kafkovy Proměny, kterou v londýnském divadle Mermaid uvedl anglický divadelní a filmový režisér Steven Berkhoff. V hlavní roli Řehoře Samsy exceluje vynikající Tim Roth.

1990 **TÉMA FRANZ KAFKA**

r. Pavel Kačírek, Československo, polohraný dokument

Hraný dokument, který je volným zpracováním dobových faktů, dopisů a literárního odkazu Franze Kafky, natočil v roce 1990 režisér Pavel Kačírek s Petrem Léblem v titulní roli.

1991 **LABYRINT**

r. Jaromil Jireš, 1991, ČSR

Poměrně neznámý snímek českého režiséra Jaromila Jireše vypráví příběh zahraničního režiséra, který se chystá natáčet životopisný film o Franzi Kafkovi. Přijíždí do Prahy studovat spisovatelovo dílo a pochopit neuchopitelnost jeho tvorby.

1991 **KAFKA**

r. Steven Soderbergh, Francie, USA, hraný film

Příběh se odehrává v Praze roku 1919. Franz Kafka se jako zaměstnanec pojišťovny ocitá vinou násilné smrti svého přítele a kolegy

Eduarda Rohana ve víru podivných událostí. Na vlastní pěst pátrá po jeho domnělých vrazech a dostává se tak na stopu totalitní moci, jejíž působení nedokáže zastavit ani atentátem

---

1992 **FRANZ KAFKA**

r. Piotr Dumala, Polsko, animovaný film

Na motivy Kafkových deníků. Autor použil ke ztvárnění postavy Kafky jeho fotografie. Film o Kafkovi získal Dumalovi celosvětové uznání v podobě řady cen na prestižních festivalech (Záhřeb, Madrid, Espinho, Otawa).

http://www.openculture.com/2010/07/franz_kafka_the_animated_short_film.html

---

1992 **KAFKA**

r. Zbigniew Rybczynski, Francie, 53 min., animace

Film poskládaný z řady animovaných záběrů vypráví příběh z motivů Kafkových deníků i jeho děl, zejména Zámku a Procesu.

1992 **VĚDRO**, 8 min.

1993 **OCHOČENÝ ČÁP**, 9 min.

1996 **VENKOVSKÝ LÉKAŘ**, 15 min.

r. Katariina Lillqvist, Finsko

Kafkovský triptych, loutková animace vycházející a parafrázující Kafkovy povídkové texty.

1993 **PROCES**

r. David Hugh Jones, USA, 120 min., hraný film

Angličtí tvůrci v čele s renomovaným dramatikem a scénáristou Haroldem Pinterem a režisérem Davidem Jonesem se ke Kafkově látce vrátili přesně třicet let poté, co slavný Kafkův román zfilmoval Orson Welles.

1993 **FRANZ KAFKA'S IT'S A WONDERFUL LIFE**

r. Peter Capaldi, Velká Británie, 23 min.

Krátká groteska o tom co předcházelo vzniku povídky Proměna.

<http://videos.nymag.com/video/Short-Film-Franz-Kafkas-Its-a-Wonderful-Life>

1994 **THE METAMORPHOSIS OF FRANZ KAFKA**

r. Carlo Atanes, Španělsko, 33 min.

Volná adaptace Kafkovy povídky Proměna a zároveň proměny Kafky samotného.

http://www.carlosatanes.com/metamorphosis_franz_kafka_online.html

---

1994 **ZÁMEK**

r. Aleksej Balabanov, Rusko – Německo, 120 min.

Adaptace stejnojmenného románu Franze Kafky v režii uznávaného ruského režiséra Alekseje Balabanova je výraznou paralelou k situaci v někdejší ruské společnosti, která je i dlouho po rozpadu Sovětského svazu zahlcená nesmyslnou a všudypřítomnou byrokracií.

1994 **AMERIKA**

r. Vladimír Michálek, ČR, 90 min., hraný film

Vladimír Michálek s Martinem Dubou se Kafkovou nedokončenou prózou Nezvěstný nechali inspirovat ke svému vlastnímu příběhu.

1995 **KAFKA MEETS DOSTOJEWSKI**

r. Piotr Dumala, Polsko

Autorský reklamní spot pro MTV.

1997 **ZÁMEK**

r. Michael Haneke, Německo

Adaptace, natočená původně pro rakouskou televizi, se vyznačuje Hanekeho charakteristickou strohostí a chladnou objektivitou režie, jež se projevuje i v dekoraci. Haneke tak zdůrazňuje odtažitost a realističnost Kafkova vyprávění, ale i jeho snové vnímání času.

2002 **PROMĚNA,**

r. Valerij Fonkin, Rusko, 98 min.

Každého by asi vyděsilo, kdyby se ráno probudil a zjistil, že se proměnil v ohyzdný hmyz. Přesně to popsal v jedné své povídce Franz Kafka. Příběh již zaujal mnoho filmařů, jeden přepis pochází i z Ruska a zaujme hlavně svým výtvarným ztvárněním.

2002 **KAFKA CHODÍ DO KINA**

r. Hanns Zischler, Německo – Francie, 54 min.

Kafka chodí do kina je francouzsko-německý dokument herce, literárního kritika a filmového historika Hannse Zischlera, který v něm popisuje, jaký vliv měl na Franze Kafku film. Snímek vznikl a základě režisérovy stejnojmenné velmi populární knižní studie.

2006 **KDO BYL KAFKA?**

r. Richard Dindo, Švýcarsko, 98 min.

V dokumentu se švýcarský režisér Richard Dindo snaží pátrat po Kafkově osobnosti tím, že se vrací přímo k původním pramenům, ke Kafkovým deníkům a dopisům i svědectvím Kafkových přátel.

2007 **VENKOVSKÝ LÉKAŘ**

r. Koji Yamamura, Japonsko, 21 min.

Smůlou pronásledovaný venkovský lékař vypráví se vzrušenou naléhavostí, jak ho v noci zavolali k mladému pacientovi. Jeho vyprávění brzy získává surrealistický podtext, když popisuje, jak ho k posteli pacienta převezli nebeští koně. Lékař je však příliš zaměstnán vlastními

problémy, a tak přehlédne ošklivou smrtelnou ránu. Cítí se poníženy před vesničany, ztrácí všechno a je odsouzený k nekonečné cestě zpět.

<http://velvetcouch.tumblr.com/post/3845192867/franz-kafkas-a-country-doctor-short-film-by-kiro>

2009 **CLOCKDOWN**

r. Jan Bezouška, ČR

Autor se inspiroval touto krátkou Kafkovou povídkou: „Bylo velmi časně ráno, ulice čisté a prázdné, šel jsem na nádraží. Když jsem porovnal věžní hodiny se svými hodinkami, viděl jsem, že je už mnohem později, než jsem si myslel, musel jsem si hodně pospíšet, úlek z toho zjištění způsobil, že jsem si již nebyl jist, kudy mám jít, ještě jsem se v tomto městě příliš nevyznal, naštěstí byl poblíž strážník, rozběhl jsem se k němu a lapaje po dechu jsem se zeptal na cestu. Usmál se a řekl: „Ode mne se chceš dozvědět cestu?“ „Ano“, řekl jsem, „protože ji nemohu najít sám.“ „Vzdej to, vzdej to,“ řekl a odvrátil se ode mne prudkým pohybem jako lidé, kteří chtějí být se svým smíchem sami.“

(in: Franz Kafka, Povídky III , str. 196)

<http://www.vimeo.com/3480681>

1921 **NÁVRAT K SIONU**

r. (Šivat Sion), Jakov Bendov, Palestina, němý, čes.tit., 48 min.

Jeden z filmů, který viděl Kafka v kině, dokumentární film o životě židovského obyvatelstva v Palestině.
